
FESTNINGSÅSEN BARNEHAGE

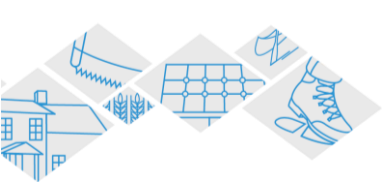
ÅRSPLAN 2026

1. Innhold

1. Innhold.....	2
2. Innledning	3
Del 1	4
Barns medvirkning.....	4
2. Lek, omsorg, danning og læring	4
3. Trygt og inkluderende barnehagemiljø	6
4. Progresjon.....	6
5. Fagområder	7
Kommunikasjon og språk.....	7
Barnehagens digitale praksis	8
6. Samarbeid hjem og barnehage	9
7. Planlegging, vurdering og dokumentasjon	11
8. Overganger	11
9. Trafikksikkerhet.....	12
3. Del 2	13
4. Andre dokumenter og nettressurser	13

2. Innledning

Årsplanen skal vise hvordan barnehagen arbeider for å omsette rammeplanens formål og innhold, og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis.

Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Planen gir også informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til foreldre, myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Det er styreren som leder prosessen med å utarbeide planene.

Årsplanen skal vise hvordan barnehagen arbeider med omsorg, lek, danning og læring, og progresjon skal tydeliggjøres. Det skal synliggjøres hvordan barn og foreldres medvirkning bringes inn i planleggingsarbeidet og hvordan barnehagen vurderer sitt pedagogiske arbeid. Det skal også fremkomme hvordan barnehagen arbeider med tilvenning av nye barn og ivaretar samarbeid og sammenheng med skolen. ([Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver](#))

Sammen med Aurskog-Hølands visjoner, verdier, oppvekststrategien "*Bedre sammen*" og dokument "*Kvalitet i barnehage*" skal årsplanen bidra at alle barn og unge i Aurskog-Høland sikres et helhetlig tverrfaglig tilbud.

Årsplanen er fastsatt av samarbeidsutvalget i Festningsåsen barnehage 14.01.2026

Bjørkelangen,

Mette Fjuk, virksomhetsleder Festningsåsen barnehage

Del 1

Barns medvirkning

«Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta». ([Rammeplanen](#))

Personalets felles syn på barn er avgjørende for vår praksis. Vi ser på barn og voksne som likeverdige aktører i hverdagen, slik at barnas stemme skal høres på lik linje som voksnes.

Vi mener at medvirkning betyr at innspill skal høres, og at man skal få gi uttrykk for sine synspunkter som vurderes, før det tas en beslutning med begrunnelse. Vi setter ikke likhetstegn mellom medvirkning og det å bestemme selv.

Den ansattes praksis har avgjørende betydning for barns opplevelse av egen påvirkning på sin hverdag.

Hva betyr dette for barnet:

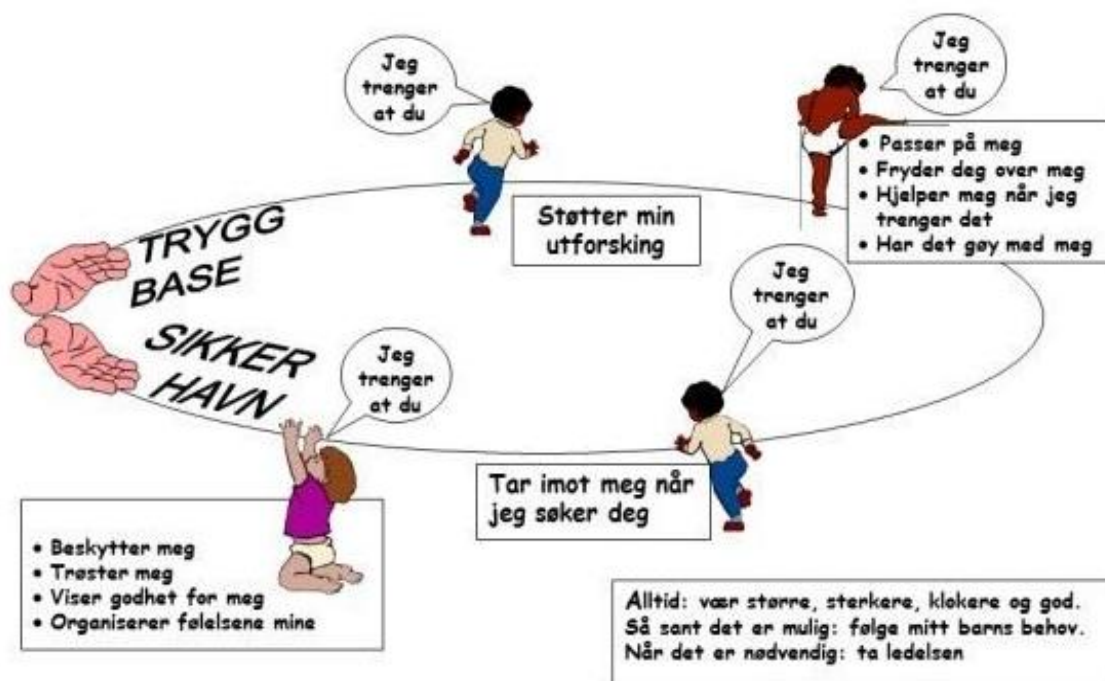
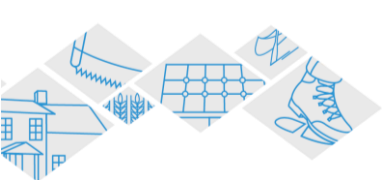
- Barna er delaktig og får være med å forme sin egen barnehagehverdag.
- Barna opplever at de blir tatt med på avgjørelser.
- Barna opplever å bli forstått.

Tegn på god praksis hos oss:

- Ansatte som er lydhøre og oppmerksomme på barnas ulike uttrykksformer.
- Ansatte som observerer barnas behov.
- Ansatte som reflekterer over egen praksis og snakker om barnas medvirkning i hverdagen.

2. Lek, omsorg, danning og læring

Vi bruker trygghetssirkelen Circle of security, COS aktivt i hverdagen for å bevisstgjøre samspill mellom barn og ansatte. Trygghetssirkelen danner utgangspunkt for omsorg i barnehagen og med dette som basis øker vi vår bevissthet og kompetanse i å skape trygghet, vise godhet, regulere barnas følelser og hjelpe til i lek og vennskap.

Leken er barnas viktigste læringsarena, og danner grunnlag for barns utvikling, sosialisering, læring og danning. Lek er barns væremåte og barndommens kjennemerke. Leken har egenverdi, er frivillig og lystbetont.

Leken fremmer fantasi, kreativitet, humor og glede og i leken bearbeider barn følelser og opplevelser. Vi ser på leken som dagens viktigste gjøremål. ([Rammeplan](#)).

Vi gir leken nok rom og plass, der de ansatte fremmer et inkluderende miljø der alle barn kan delta i lek og erfare glede i lek.

Hva betyr dette for barnet:

- At barn føler seg god nok som de er, og har en god selvfølelse.
- At barn føler seg sett, hørt og anerkjent.
- Robuste barn som tåler å stå i følelsene sine, og som tåler motgang og kan utsette egne behov.
- At barnet opplever en meningsfull, morsom og lekfull barnehagehverdag.

Tegn på god praksis hos oss:

- Tilstedeværende, engasjerte ansatte, som utvider leken med humor, språk og inkludering.
- Vi har aktive ansatte, som er opptatte av å være med og inspirere barna i uteleken.
- Vi har ansatte som anerkjenner barns følelser og møter deres behov.
- Vi har ansatte som endrer lekemiljøet, og lager nye leketemaer.

3. Trygt og inkluderende barnehagemiljø

Barna i våre barnehager skal ha et trygt og inkluderende barnehagemiljø, hvor de ansatte skal møte barna med tillit og anerkjennelse, og bidrar til trivsel og glede i lek og læring.

Ansatte er bevisst på og har kompetanse til å oppdage og forebygge alvorlig omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep mot barn. Vi oppdager, undersøker og forebygger alle former for mobbing og krenkelser, og følger opp med tiltak helt til barnet opplever at det er i et trygt og inkluderende miljø. ([Rammeplan](#))

Alle ansatte har som rollemodeller et særlig ansvar for å etterleve og formidle barnehagens verdigrunnlag. Dette innebærer at ansatte må være kompetente, tilstedeværende og varme voksne som tar barnas perspektiv.

Alle barnehagene har spesialpedagoger som bidrar med sin kompetanse for å sikre et inkluderende barnehagemiljø for alle barn. Vi vil at det allmennpedagogiske og spesialpedagogiske arbeidet skal sees i en sammenheng, og at man skal ha mer fokus på forebygging enn reparasjon.

Hva betyr dette for barnet:

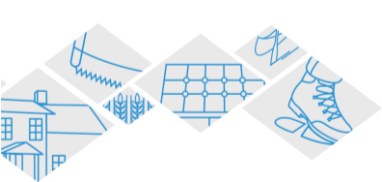
- Barna opplever seg inkludert og at de er en del av fellesskapet på avdelingen.
- Barna opplever lek og glede innenfor trygge rammer.

Tegn på god praksis hos oss:

- Ansatte kjenner til og følger opp handlingsplan for trygt og inkluderende barnehagemiljø.
- De ansatte reflekterer og deler erfaringer rundt hva som er et trygt og godt barnehagemiljø.
- Barnehagen har felles temauker der vi har fokus på vold/overgrep, mangfold og inkludering.
- Alle avdelingene i barnehagen bruker ASK (alternativ supplerende kommunikasjon) det er en del av den inkluderende praksisen vår.
- Barnehagen bruker Aurskog- Høland modellen som et verktøy når vi undrer oss over noe rundt barnet.
- Trygt og godt barnehagemiljø og krenkelser er tema i samtale med foreldre og står som eget samtalepunkt på foreldresamtaleskjema.

4. Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. ([Rammeplan](#))

Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke- og aktivitetsmuligheter.

Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø.

Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Progresjon skal følge barnets utvikling og ikke en bestemt aldersgruppe.

Hva betyr dette for barnet:

- Barnet skal oppleve å få utfordringer som gir mestringsfølelse.
- Barnet skal få oppleve en variert hverdag med glede og nye erfaringer.

Tegn på god praksis hos oss:

- Gjennom observasjon og refleksjon skal personalet tilføre og endre lekemiljøer ut fra barnas interesser og engasjement.

5. Fagområder

Rammeplanen beskriver syv fagområder som vi jobber kontinuerlig med og tilpasser til barnas alder og den enkelte barnegruppe. «Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold» ([Rammeplanen kap. 9](#)).

De 7 fagområdene i **Rammeplan for barnehagen** er:

1. Kommunikasjon, språk og tekst
2. Kropp, bevegelse, mat og helse
3. Kunst, kultur og kreativitet
4. Natur, miljø og teknologi
5. Etikk, religion og filosofi
6. Nærmiljø og samfunn
7. Antall, rom og form

Kommunikasjon og språk

En av barnehagens viktigste oppgaver er å fremme barns kommunikasjon og språk.

For å samhandle godt med andre er vi avhengige av å kunne kommunisere.

Alle barnehagene bruker ASK (Alternativ og supplerende kommunikasjon). Det betyr at vi jobber systematisk med ASK ved bruk av bla. Tegn- til-tale, bruk av konkrete og bilder, dagtavle, benevning, sang, rim og regler.

Rutinesituasjonene i barnehagen er ypperlige arenaer for å legge til rette for språklige aktiviteter.

Vi har en økende andel flerspråklige barn i barnehagen. Dette stiller store krav til ansatte for å sørge for at barn gis mulighet til å uttrykke sine ønsker og behov slik at de blir forstått.

Aurskog-Høland kommune har ansatt språkpedagog. Pedagogen er en ressurs for alle barnehagene og bidrar med observasjoner av barnegrupper og barnehagens språkmiljø, gir veiledning og kompetanseheving til alle ansatte.

Barnehagens digitale praksis

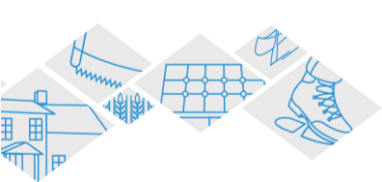
Den digitale praksisen i barnehagen skal bidra til barns lek, kreativitet og læring. Digitale verktøy vil i det pedagogiske arbeidet støtte barns læreprosesser og medvirke til å oppfylle rammeplanens føringer.

Personalet skal bruke digitale verktøy aktivt sammen med barna på lik linje med andre pedagogiske verktøy. De ansatte er rollemodeller og lærer barna å utøve digital dømmekraft for å få en forståelse for det etiske knyttet til digitale medier. Med digital dømmekraft mener vi at personalet i barnehagen skal lære barna å bruke digitale verktøy på en trygg og ansvarlig måte, med fokus på undring og utforskning. Ved hjelp av refleksjon skal barna få kompetanse som kan hjelpe de med å være kritiske i møte med kunstig intelligens og bruke det på en ansvarsfull måte. Personvern og ta gode valg i møte med digitale verktøy er viktige forutsetninger for at barna skal lære om digital dømmekraft

Det er vi som arbeider i barnehagen som gjør det digitale verktøyet pedagogisk, ikke verktøyet i seg selv!

guro 1 (Giske kommune, 2020)

Aurskog-Høland kommune har en egen plan for digital praksis. Denne planen danner grunnlaget for barnehagens arbeid med digitale verktøy.

Alle barn får mulighet til å bli kjent med verktøyene. Dette danner et felles utgangspunkt ved skolestart. Ved at alle barn har erfaring med bruk av digitale verktøy i barnehagen er med på å utjevne sosiale forskjeller.

Hva betyr dette for barnet:

- Barna opplever en variert barnehagehverdag preget av utvikling, lek og læring som gir livsmestring.
- Barna opplever progresjon i lek og aktivitet.
- Barna opplever å få felles referanser.

Tegn på god praksis hos oss:

- Ansatte deltar i forskningsbasert kompetanseheving knyttet til språkmiljøet i barnehagen.
- Jevnlig refleksjon og erfaringsdeling i arbeid med fagområdene.
- Ansatte er nysgjerrige på å videreutvikle egen digital kompetanse sammen med barna
- Ansatte holder seg oppdatert på Helsedirektoratet sine anbefalinger

6. Samarbeid hjem og barnehage

For at barna skal utvikle seg, er det viktig med et tett og åpent samarbeid mellom hjem og barnehage. Sammen bidrar foreldre og ansatte til at barna får en god barndom til barnets beste.

I barnehagen møter vi hverandre med respekt og likeverd. Barnehagen inviterer til foreldresamtaler og foreldremøter der vi sammen reflekterer rundt barnets trivsel og utvikling.

Alle nye barn skal ha en oppstartssamtale i løpet av de to første månedene i barnehagen. Barnehagen innkaller til denne samtalen.

I løpet av barnehagetiden vil pedagog på avdeling innkalle til samtaler når det vurderes at det er behov for det. Foreldrene har ansvar for å be om samtaler når de ønsker det. Ta kontakt med pedagog på avdelingen. Alle barn som slutter i barnehagen, skal ha en avsluttende samtale. For de

som skal begynne på skolen skal denne samtalen være avholdt innen utgangen av april. Barnehagen innkaller til denne samtalen.

Alle samtaler arkiveres i barnets digitale mappe i kommunes arkivsystem. Referater fra samtalene sendes digitalt.

Barnehagen er ansvarlig for å opprettholde et tverrfaglig samarbeid og for å skape arenaer som hjelper barnet og familiene til en best mulig barndom. Dersom det er nødvendig med tettere oppfølging knyttet til barns utvikling benyttes Aurskog-Høland modellen. ([Sammen om barn](#))

Det daglige samarbeidet er knyttet til individnivå, mens foreldreråd og Samarbeidsutvalg (SU) er organer som ivaretar foreldrenes fellesinteresser og i samarbeid med barnehagen skaper et godt barnehagemiljø.

Jevnlig gjennomføres det foreldreundersøkelser hvor foreldrene får si sin mening om hvordan de opplever barnehagetilbudet og barnas trivsel.

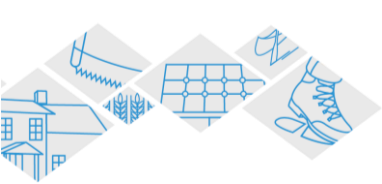
Barnehagen følger [Helsedirektoratets anbefalinger](#) for mat og måltider.

Hva betyr dette for barnet:

- Barna opplever trygghet ved å få tett oppfølging på tvers av avdelingene i overganger. Enten ved overganger i hverdagen, til skole eller oppstart på ny avdeling.
- Foreldre og barnehage skal jobbe sammen mot felles mål for å skape en hverdag preget av inkludering, lek og mestring. God kommunikasjon og samarbeid gjennom hele året er viktig. Når foreldre og ansatte er trygge på hverandre, kan det skape åpenhet og et helhetlig syn på barnet.
- At barnehagen har en god forståelse for barnet og familienes bakgrunn og kultur

Tegn på god praksis hos oss:

- Ansatte og foreldre har jevn dialog gjennom hele året – både i formelle og uformelle samtaler.
- Foreldre føler seg inkludert og møter trygge, tilgjengelige voksne.
- Samarbeidsutvalget oppmuntrer foreldre til å skape inkluderende nettverk
- Vi har ansatte som har fokus på tidlig innsats, og tar i bruk Aurskog- Høland modellen når det er nødvendig med tettere oppfølging.

7. Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Barnehagen bruker felles møtearenaer til refleksjon og vurdering av barnehagens pedagogiske innhold. Det gjøres faglige og etiske vurderinger som bidrar til å utvikle barnehagen som pedagogisk virksomhet.

Personalet observerer barn og barnegruppa og vurderer innhold og organisering for å sikre allsidig utvikling og trivsel. Barna skal være aktivt med i planlegging og vurdering av barnehagens innhold. Samarbeidsutvalget blir orientert om barnehagens pedagogiske arbeid, behandler saker fra foreldrerådet og får fremlagt planer.

Barnehagene benytter IST-Home (daglig dialog) som kommunikasjonsplattform for planer, dokumenter og informasjon.

Hva betyr dette for barnet:

- At barna har en allsidig hverdag med engasjerte ansatte.
- At barna erfarer gjennomtenkt, pedagogiske tilbud med individuell oppfølging.
- Barna får medvirke i egen hverdag.

Tegn på god praksis hos oss:

- Tett samarbeid med foreldre.
- Bruk av pedagogisk dokumentasjon for refleksjon og kvalitetsutvikling.
- Ansatte får tid til å planlegge og kontinuerlig reflektere over eget pedagogisk arbeid gjennom kollegaveiledning og plantid.

8. Overganger

Sammen med foreldrene legger vi til rette for at barna får en trygg og god start i barnehagen. Det er tett oppfølging den første tiden slik at barna kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Overganger skjer også innad i barnehagen og både barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.

Ved overgang til skole/SFO utveksler barnehagen og skole kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og

oppstart i skolen. Barnehagen ber om samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen. ([Overgangsplan](#))

Hva betyr dette for barnet:

- Barnet blir møtt på sine behov og forutsetninger.
- Barnet får en trygg og god start.
- Å oppleve forutsigbarhet og trygghet.
- Oppleve samarbeid og å besøke nye avdelinger i god tid.

Tegn på god praksis hos oss:

- God informasjonsflyt til foreldre ved overganger mellom avdelinger.
- Ansatte bruker aktivt Trygghetssirkelen i tilvenning og overganger.
- Vi har en foreldrebasert tilvenning, som gir foreldrene mulighet til å medvirke gjennom oppstartsamtaler og ved tett dialog ved overganger.
- Det er alltid kjente og trygge ansatte som følger barnet på besøksdagene, og i tilvenningsprosessene.

9. Trafikksikkerhet

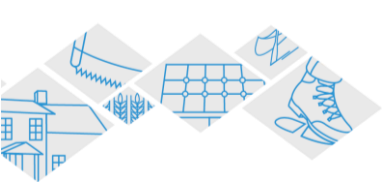
Vår kommune er sertifisert som trafikksikker kommune og gjennom det pedagogiske arbeidet skal barna skal bli kjent med trafikkregler og trafikksikkerhet.

Vi bruker sansene våre, syn og hørsel, når vi beveger oss ute på tur, og vi har ulike pedagogiske «oppgaver»/aktiviteter vi gjør sammen med barna. Gjennom informasjonsskriv og på foreldremøte avklarer vi foreldrenes ansvar for trafikksikkerhet på vei til og fra barnehagen. Barnehagen har rutiner for tur til fots og med kollektivtransport, samt trafikksikkerhet rundt barnehagens område.

Hva betyr dette for barnet:

- Barna lærer om trafikksikkerhet på tur.
- Barna lærer trafikkregler for fotgjengere.
- Barna lærer om bruk av sansene sine i trafikken.
- Barna lærer om bruk av bilbelte, sykkelhjelme og reflekser.

Tegn på god praksis:

- De ansatte er gode rollemodeller på tur.
- Skolestartere følger opplegget til Trygg trafikk.
- Alle barna i Festningsåsen barnehage bruker refleksvester på tur.
- Vi stopper og ser oss for til høyre og venstre før vi krysser en vei.
- Personalet og foreldrene er gode rollemodeller i trafikken, og ryggeparkerer på parkeringsplassen.

3. Del 2

Årshjul med fagplan (månedspan/halvårsplan) som synliggjør rammeplanens fagområder, progresjon og tema iht. del 1.

Årshjul "personal" - lokal utviklingsplan/kompetanseplan

4. Andre dokumenter og nettressurser

1. Oppvekststrategien
2. Plan for psykososialt barnehagemiljø
3. Plan forebygging og avdekking av vold og seksuelle overgrep
4. Plan for overganger
5. Nettverk- og kompetanseplan for Oppvekst og utdanning
6. Digital læring i skole og barnehager
7. Nasjonale retningslinjer for mat og måltider i barnehage
8. Trafikksikker kommune - Trygg trafikk
7. Interne planer/dokumenter i virksomheten